

[Vonalkód]

[Vonalkód]

ikt. szám: [Iktatószám]

tárgy: Javaslat a területi építészeti tervtanácsok
működésének módosítására

előkészítő: Belső szervezeti egység neve

Előterjesztés

a Közgyűlés részére

Tisztelt Közgyűlés!

A 2020. március 1-től hatályba lépett jogszabályi változások értelmében megszűnt a települési önkormányzatok építésügyi hatásköre. Az általános építésügyi -, építésfelügyeleti hatósági és az örökségvédelmi feladatokat azóta a megyei és fővárosi kormányhivatalok látják el. A változásokat követően a településképi véleményezési eljárás maradt a települési önkormányzatok kevés jogi eszközének egyike arra, hogy beleszólhassanak abba, mi épülhet közigazgatási határaikon belül és megakadályozhassák a közösség érdekeivel ellentétes építkezéseket. A településképi véleményezési eljárás, illetve a tervtanács konzultációs eljárás során a helyi (kerületi) építészeti tervtanácsok adnak szakmai véleményt a véleményezésre benyújtott építészeti-műszaki tervekkel kapcsolatban. A településképi véleményezési jogintézménye erősíteni kívánja az önkormányzat érdekeit az építéshatósági eljárások során.

A 2023. évi C. törvény jelentősen átalakította a tervtanács engedélyezési eljárások rendszerét. A kormánypárti képviselők által egyhangúlag, az ellenzék ellenében elfogadott és 2023. decemberében kihirdetett törvény komoly intézményi hierarchiát hozott létre, a helyi (kerületi) építészeti tervtanácsok fölé helyezve a területi építészeti tervtanácsot, illetve az Országos Építészeti Tervtanácsot. A törvény és az azt kiegészítő 283/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet értelmében a település (kerület) nem élhet kifogással a felettes szerv felé, nem számít ügyfélnek és nincs beleszólása a területén épülő beruházások specifikációiba, amennyiben a területi építészeti tervtanács felülbírálja a helyi testület döntését.

Ez azt jelenti, hogy hiába jött létre egy háromszintű (kerületi-területi-országos) építészeti tervtanács rendszer, ahol két fellebbviteli szint is van, a helyi szintet a törvény és az azt kiegészítő kormányrendelet megfosztja az eljárás későbbi lépéseiben való részvételtől. Ráadásul a területi építészeti tervtanács indoklásának nincsenek komoly és számonkérhető kritériumai, gyakorlatilag bármire hivatkozhatnak a helyi döntés felülbírlata során.

A jelenlegi rendszer hátránya tehát az, hogy a beruházó az önkormányzat kihagyásával, a helyi döntést felülbírlva is kaphat építési engedélyt. Ebben az esetben azonban a kerület elveszíti azt a lehetőségét is, hogy megállapodjon a beruházóval abban, hogy az önkormányzat támogatásáért cserébe helyben fontos közhasznú beruházásokhoz járuljon hozzá településrendezési szerződés

keretében. Így a helyi döntés felülbírálata azt eredményezheti, hogy a beruházó mentesül az alól, hogy a helyi közösségnek fontos fejlesztéseket el kelljen végeznie.

Mindemellett a kerületi tervtanácsokat nem a kétszintű önkormányzati rendszerben logikusan a kerületi önkormányzatok fölött álló és azokkal partneri viszonyban működő fővárosi szint és a szakmailag kompetens fővárosi főépítész ellenőrzi, hanem a helyi kormányhivatal, a területi tervtanács vezetője pedig az illetékes állami főépítész. Ez nem csupán a szubszidiaritás elvével ellentétes, hanem rendszerszintű visszaélésekre ad lehetőséget.

Mindezen szempontok alapján azt javaslom, hogy a főpolgármester az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés j) pontja alapján éljen felterjesztési jogkörével és kezdeményezze a 2023. évi C. törvény 62. § (7) bekezdésének és az 59. § (1) bekezdésének módosítását, hogy ezen korrekciók segítségével valóban a helyi közösségek érdekeit szolgáló tervtanácsi működés jöhessen létre.

Határozati javaslat

A Fővárosi Közgyűlés úgy dönt, hogy:

1.

az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés j) pontja alapján felkéri a Kormányt, hogy teremtsen meg a jogszabályi környezetét annak, hogy a kerületek is élhessenek kifogással a területi tervtanács véleményével szemben, ennek érdekében pedig a 2023. évi C. törvény 62. § (7) bekezdését egészítse ki az alábbiak szerint:

„Ha a területi építészeti tervtanács a helyi építészeti tervtanács véleményét a (6) bekezdés szerint módosítja, az ügyfél **és az építmény fekvése szerint illetékes önkormányzat** a területi építészeti tervtanács véleménye ellen a közlésétől számított 15 napon belül kifogással élhet az Országos Építészeti Tervtanácsnál, amely 30 napon belül meghozott, indokolt véleményében a területi építészeti tervtanács véleményét helybenhagyja vagy módosítja.”

határidő: a Fővárosi Közgyűlés soron következő rendes ülése

felelős: főpolgármester

2.

az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés j) pontja alapján felkéri a Kormányt, hogy a tervtanácsi szervezetrendszer felépítését meghatározó 2023. évi C. törvény 59. § (1) bekezdését módosítsa az alábbiak szerint:

“(1) A tervtanácsi szervezetrendszer áll

a) az Országos Építészeti Tervtanácsból, amelynek elnöke az országos főépítész,

b) a területi építészeti tervtanácsokból és a területi településrendezési tervtanácsokból, amelyek elnöke az állami főépítész, valamint

c) a Budapesti Városépítészeti és Építészeti Tervtanácsból, amelynek elnöke a fővárosi főépítész, összetételét pedig a fővárosi főépítész ajánlása alapján a Fővárosi Közgyűlés határozza meg, valamint

c) d) a helyi építészeti tervtanácsokból, amelyek elnöke az önkormányzati főépítész.”

határidő: a Fővárosi Közgyűlés soron következő rendes ülése

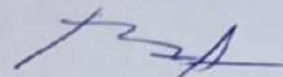
felelős: főpolgármester

Határozathozatal módja:

A határozat elfogadásához egyszerű többség szükséges.

Budapest, 2025.05.19.

[Aláíró1]

Béres András
képviselő

Láttam:

dr. Számadó Tamás
főjegyző